

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

697. An procurator constitutus ad resignandum possit revocari à Principali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

signum, aut manus ad est à tergo supplicationis, probari porrectionem supplicationis per duos testes, vel per unum idoneum concurrentibus aliis, ut Paris. n. 36. sic resolutum à Rota inquitens. Quod, si etiam Procurator non in vim mandati, sed vigore literarum vivente Principali, porrexit supplicationem, non poterit post mortem illius præstare consensum; si enim vivente Principali Notarii Camera & Cancellariæ non extendunt consensum vi literarum, multò minus id facient, mortuo illo. Paris. n. 37. Azor loc. cit. Quin &, si Procurator vivente Principali porrexit supplicam vigore mandati, non potest præstare consensum elapso post obitum Principalis anno. Azor loc. cit. Paris. n. 39. juxta Bullam, ut ait, Alexandri VI. & communem praxin.

Questio 694. An Procurator constitutus ad resignandum conditionatè, nimirum sub pensione, vel regressu reservato constituenti, qui ad hoc, vivente Principali, jam porrexit supplicationem, possit dein eo mortuo præstare consensum; ratione dubitandi inde ortà, quòd cui reservanda pensio, vel regressus, jam sit mortuus?

Respondent affirmativè Azor cit. q. 13. in fine. Paris. cit. q. 24. n. 41. sic resolutum dicens à Rota contra alios ab eo non nominatos. Rationem etiam dat hanc, n. 42. quòd, ex quo Procuratoris utriusque, nempe resignantis & resignarii, porrexit supplicationem, eamque expediri fecerit, videatur resignatio facta, & reservatio pensionis & regressus impleta, unde Data consensùs postmodum præstiti non attendatur, utpote qui secundum regulas Cancellariæ tantum necessarius est pro expeditione literarum.

Questio 695. An censetur revocatus Procurator per hoc, quòd Principalis factus est furiosus?

Respondeo affirmativè, juxta limitationem mox subjungendam, quia furiosus habetur pro mortuo. l. 1. §. sed furiosus, ff. de acquir. possess. Card. Paris. conf. 99. n. 15. & DD. communiter per Mascard. de probat. concl. 828. n. 23. ergo sicut per supervenientiam mortis, ita etiam per supervenientiam furoris revocatur Procurator. Ad hæc, resignare est donare, furiosus autem non potest donare. Verùm hæc intelligenda, re adhuc integrâ; si enim Procurator constitutus à Principali sanæ mentis porrexit jam supplicationem, quæ fuit signata & datata, per supervenientiam furoris non censetur revocatus, adeoque potest ulterius procedere ad præstandum nimirum consensum formalem. Secus est, seu censetur revocatus Procurator, si nihil adhuc facere inceperat. Paris. l. 9. q. 29. n. 7.

Questio 696. An Procurator censetur revocatus, seu cesset mandatum, dum Principalis privatur beneficio, ad quod resignandum datus Procurator, vel dum transferatur ab Episcopatu?

Resp. ad primum affirmativè; quia privatus, quoad illud beneficium dicitur mortuus civiliter; mors autem civilis quoad hunc effectum

æquiparatur naturali. Paris. l. 9. q. 32. n. 1. & 2. citans Card. Paris. conf. 5. n. 44. vol. 4. Rebuff. conf. 93. n. 14. An autem, si dicta privatio contingat, postquam jam Procurator porrexit supplicationem, eaque signata & datata, possit progredi ulterius, & consensum magnum, seu formalem præstare, dubitatur. Si in omnibus quoad hoc punctum mors civilis hæc æquiparetur naturali, poterit progredi, sicut morte naturali contingente post porrectionem supplicæ. Verùm contrarium indicare videtur Paris. loc. cit. n. 4. hisce verbis: Per privationem Procurator impeditur procedere ulterius (ubi nota, terminum ulterius, qui denotat, jam coepisse agere Procuratorem) cum mutata sit conditio resignantis, & ex defectu potestatis.

2. Respondeo ad secundum; Idem dicendum de translatione, quòd per eam Procurator revocatur sicut per privationem; cum dispositio Clem. ult. de procurat. locum etiam habeat in translatione. Paris. loc. cit. n. 5. citans Rotæ decis. 28. de procurat. in novis.

Questio 697. An Procurator constitutus ad resignandum possit revocari à Principali?

Respondeo primò: Potest is à constituyente revocari, juxta Clem. unic. de Renui. Castrop. cit. § 4. n. 10. Azor. cit. q. 22. q. 14. Paris. l. 9. q. 25. n. 1. citans Rebuff. in pr. tit. de revoc. Procurat. ac dicens, tritam esse & receptam regulam, tam in jure, quam in praxi; potest enim quis poenitere non solum in renunciacione, quam per se fecit, sed & in illa, quam fecit per Procuratorem. Paris. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Etiam Procurator constitutus ad resignandum cum juramento de non revocando, potest revocari. Tond. qq. benef. p. 1. c. 26. n. 2. (qui etiam n. 3. & 4. subjungit, quòd si tamen instrumentum juratum contineret expressam promissionem de non revocando, revocari non possit Procurator sic constitutus, nisi novâ superveniente causâ, ut Boerius decis. 207. n. 2. Sed hoc locum non habet in constitutione Procuratoris ad resignandum; nam si statim constituentem poeniteat, non valet resignatio per Procuratorem) Paris. l. 9. q. 31. n. 18. citans ibid. pro hac sententia n. 1. Gemin. in c. ult. §. ult. n. 5. de rescrip. Mohed. Federic. de Senis, Selv. & c. contra Felin. in c. ex parte Decani. de rescrip. n. 13. Sam. de annal. q. 40. in principio. Rebuff. conf. 93. n. 34. quos citat Paris. n. 6. ac dicens cit. n. 18. ab hac sua responsione tanquam communi non esse recedendum in judicando, & consulendo, & ita videri se, practicari non solum in hac materia beneficii, sed etiam in quacunque materia, ut Procurator datus cum juramento de non revocando possit revocari, pro quo præter citatos à se supra citat insuper Card. Paris. conf. 8. vol. 4. col. ult. Socin. juv. conf. 44. n. 26. l. 2. Ruin. conf. 54. n. 12. & c.

3. Ampliat hoc ipsum Paris. n. 15. ut procedat non tantum quando Principalis juravit simpliciter non revocare, sed etiam dum promisit Resignatario cum juramento, se non revocaturum Procuratorem. Contra quod sentiunt Bald. in rubric. de Procurat. extra. col. 5. post principium, & alii quidam citati à Parisio.

4. Rationem responsionis hanc dat Paris. n. 12. & 24. quòd, dum actus, super quo juratur, aliàs illicitus est ex juris communis dispositione v. g. alie-

alienare res dotales, & similia, contraventio, seu actus, quo illi contravenitur, sit nullus; secus, si actus, super quo juratur, aliàs non sit à jure prohibitus, sed licitus, & à libera agentis voluntate dependens, qualis est non revocare testamentum, Procuratorem, Vicarium, non fidejuberem, non alienare, non contrahere matrimonium, &c. in hoc enim casu contraveniens juramento, actus, quo illi contravenit, validus est, & sustinetur. Pro quo citat Abb. in c. illeclus de jurejur. Jo. And. in regulam. quod semel. de reg. juris. in 6. Imol. in c. contingat. de jurejur. &c. Sic, si is, qui juravit testamentum non revocare, illud revocet, valet revocatio. Paris. n. 25. citatis Jo. And. ubi antè. Abb. cons. 41. l. 2. col. 2. Bald. cons. 22. l. 1. Boer. decis. 272. n. 18. & aliis quamplurimis. Sic Episcopus cum juramento promittens, non revocare Vicarium, potest illum revocare. Paris. n. 27. citans Joan. And. & Burium in c. cum rursus. de offic. Vicar. promittens cum juramento, se non alienaturum, validè alienat. Paris. n. 28. citans Abb. in c. intellectu. de jurejur. col. 2. Franc. Oldr. &c. Nihilominus exercens talem actum contrarium illi, quod juravit, aliàs seu extra juramentum licitum, per illum efficitur perjurus. Paris. loc. cit. n. 13. & in specie is, qui, contra quod juravit, revocat mandatum procuratorium, ut idem Paris. n. 31. ita communiter tradit dicens ab AA. à se citatis, & aliis passim, nisi fortè ex aliqua justa causa revocationem illam, seu actum contrarium juramento suo fecerit, siquidem tunc à perjurio immunis erit. Paris. n. 32. ex Boerio decis. 27. n. 3.

Questio 698. Qualiter dicitur Procurator revocari possit?

Respondeo primò: Potest hæc revocatio fieri vel expressè, vel tacitè; tacitè fit, dum alius Procurator constituitur ad renunciandum coram eodem, vel diverso, non reservato primo juxta clarum textum c. non injustè. de Procurat. ubi dicitur: dato posteriore, prioris effectus revocata procuratio. Tond. qq. benef. p. 1. c. 26. n. 6. Castrop. cit. §. 4. nu. 10. Azor. cit. cap. 22. q. 14. Paris. l. 9. q. 25. n. 3.

2. Ampliat responsionem Tond. loc. cit. nu. 7. citatis pro hoc Mantica de tact. convent. l. 7. tit. 22. n. 38. Bellam. & aliis, ut procedat, etiam si Procurator secundo loco constitutus mandatum non acceptavit. Quodsi tamen post constitutum Procuratorem ad resignandum in favorem Titii, constituitur alius Procurator ad resignandum in favorem Caji, qui eo tempore jam mortuus erat, posse adhuc primum Procuratorem validè resignare in favorem Titii, tradit Paris. l. 9. qu. 30. per tot. sic resolutum dicens à Rota in Gerundens. Canonizat. 22. Jun. 1554. eò quòd, licet per constitutionem secundi Procuratoris mutaretur Principalis voluntatem suam, non tamen simpliciter eam mutaret, sed conditionaliter; si resignatio secunda faciendâ per secundum Procuratorem fuerit valida. De cetero limitanda responsio ita, ut non censetur revocatus Procurator primus per Constitutionem secundi, quando in instrumento Constitutionis secundi adest clausula citra revocationem. Tond. loc. cit. n. 8.

3. Respondeo secundò: Debet fieri hæc revocatio, tam tacita, quàm expressa, re adhuc integrâ,

v. g. ante præstitum consensum formalem, seu magnum, seu antequam Procurator perrexerit ad extensionem consensûs parvi in Camera vel Cancellaria, etiam si de cetero fiat post signatam supplicationem, & præstitum parvum consensum; siquidem per magnum illum consensum perficitur prius, & omninò absolvitur resignatio, & abdicatur jus à resignante, & hic jam amplius se intromittere non potest; & post præstitum parvum consensum, signatamque supplicam potest resignans penitere (admittit enim Papa, & signat supplicam, quatenus partes in eadem voluntate persistant.) Tond. loc. cit. à n. 15. Paris. cit. q. 25. à num. 4.

4. Respondeo tertio: Ut autem validè & in effectu revocetur, & revocatus censeatur Procurator, debet revocatio tam tacita, quàm expressa intimari. Castrop. loc. cit. n. 11. Azor. loc. cit. Paris. à n. 12. citans Rebuff. in pr. tit. de Procur. ad resign. revocat. n. 2. juxta Clem. unic. de renunc. Revocatio enim non præsumitur. Paris. n. 15. citans Mascard. de probat. concl. 1280. n. 1. Alex. cons. 169. n. 5. l. 5. quia non præsumitur mutatio voluntatis. Paris. n. 16. citans Mascard. ubi antè concl. 1078. Card. Paris. cons. 72. col. 1. vol. 4. Socin. Jun. &c. Unde ante talem denunciationem seu intimationem facta per Procuratorem resignatio valet. Azor. loc. cit. Paris. n. 17. citatis quamplurimis juxta clarum textum Clem. unic. de renunc. ubi dicitur: Sancimus, ut si quis ad cedendum dignitari, cuiuslibet, vel beneficio Procuratorem spontè ac liberè constituerit, & ipsum ignorantem postmodum duxerit quomodolibet revocandum, teneat cessio facta per eum, antequam ad notitiam (intellige, ipsius Procuratoris, vel illius, in cujus manibus faciendâ resignatio, ut expressè Castrop. cit. n. 11. Paris. cit. n. 17.) revocatio hujusmodi sit deducta. Sic quoque Procurator datus ad permittendum postquam revocatus fuerit, poterit adhuc validè permutare, quamdum illi revocatio ista notificata non est. Paris. cit. q. 25. n. 27. citans Selv. de benef. p. 3. q. 16. n. 5. Felin. in c. ex parte Decani. n. 15. &c.

5. Limitanda tamen responsio primò: Ut dum constitutio Procuratoris facta est per metum, valeat revocatio, etsi ad notitiam Procuratoris non pervenerit. Paris. n. 34. citans Selv. ubi antè. n. 2. Rebuff. ubi antè n. 10. Gl. in Clem. unic. de renunc. v. liberè, & ibi AA. passim. Gestâ enim causâ metus sunt nulla. l. 1. ff. de eo, quod metus causâ. Paris. n. 35. citans Menoch. de arb. jud. casu 135. n. 1. Si autem constitutio talis ab initio non valuit, ergo neque renunciatio secuta virtute talis actus invalidi. Paris. ibid. Dum autem Paris. n. 37. ait, quòd metus invalidans constitutionem Procuratoris debeat esse justus, & hoc ipsum arbitrandum relinquitur Judici, per justum metum intelligere videtur metum, qui cadit in constantem virum.

6. Limitanda secundò: Ut non procedat, dum per malitiam Procuratoris, vel illius, in cujus manibus faciendâ resignatio, non potuit fieri intimatio revocationis ante cessionem. Castrop. cit. §. 4. nu. 11. (qui tamen addit, quòd si non ita fuerit principalis impeditus, quin saltem uni eorum, nempe vel Procuratori, vel Superiori recepturo resignationem potuisset denunciare revocationem, cessionem factam tenere, & revocationem non habere effectum; cuius contrarium sentit Gl. in cit. Clem. unic. v. eorum alterum: nempe revocatio-